ARREST VAN HET HOF (TWEEDE KAMER)
VAN 8 MEI 1973 [1]

Anna Maria Campogrande
tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

Zaak 60-72

Samenvatting

Ambtenaren — Gedingen tegen de administratie — Klacht — Begrip (Statuut van de ambtenaren, art. 90, lid 2)

Een op niet-officiële inlichtingen berustende brief, die een aantal weken voor de kennisgeving van het bestreden besluit tot de Commissie is gericht, kan niet worden beschouwd als een klacht tegen een bezwarend besluit in de zin van artikel 90, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren.

In de zaak 60-72

ANNA MARIA CAMPOGRANDE, ambtenares van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Brussel, Avenue de l'Orée 19, ten deze vertegenwoordigd door M. Slusny, advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ten kantore van de aldaar gevestigde advocaat E. Arendt, 34 B/4, rue Philippe II,

verzoekster,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Lamoureux, als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij haar juridisch adviseur E. Reuter, 4, boulevard Royal,

verweerster,

betreffende — in deze stand van het geding — de ontvankelijkheid van het beroep tot nietigverklaring van het vergelijkend onderzoek COM/A/264, met inbegrip van de aankondiging van dat onderzoek, alsmede van de vergelijkende onderzoeken COM/A/265, COM/A/266, COM/A/267, COM/A/268, met inbegrip van de aankondigingen dier onderzoeken,

1 — Procestaal: Frans.

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt: P. Pescatore, Kamerpresident, H. Kutscher en M. Sørensen (rapporteur), Rechters,

Advocaat-Generaal: A. Trabucchi,
Griffier: A. Van Houtte,

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — Overzicht van de feiten

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten kunnen worden samengevat als volgt:

Mejuffrouw Anna Maria Campogrande is op 1 augustus 1965 als hulpfunctionaris bij de Commissie in dienst getreden. Op 1 april 1967 werd zij in de rang B 3 vast aangesteld.

In september 1971 werden er een aantal interne vergelijkende onderzoeken (COM/A/264—268) — op de grondslag van schriftelijke bewijsstukken en van een examen — uitgeschreven ter voorziening in enige vacatures in de loopbaan A 7/A 6 (administrateur). In een latere mededeling werden de onderscheiden vakgebieden nader omschreven en medegedeeld dat aan de met deze vergelijkende onderzoeken belaste jury's was gevraagd de tot het examen toegelaten kandidaten in te lichten inzake de documentatie, waarvan zij ter voorbereiding op het specifieke mondelinge gedeelte van het examen kennis konden nemen.

Mejuffrouw Campogrande solliciteerde naar de post waarvoor het vergelijkend onderzoek COM/A/264 was uitgeschreven.

De jury besloot aanvankelijk haar niet tot het onderzoek toe te laten, doch nadat zij hiertegen meermalen bezwaar had gemaakt kreeg zij op 22 maart 1972 bericht dat zij was toegelaten tot de examens die de volgende dag zouden worden afgenomen.

Bij brief van 15 juni werd haar medegedeeld, dat zij op grond van de beoordeling van haar werk niet op de lijst van geschikte kandidaten was geplaatst.

Doch reeds voordat de uitslag van het onderzoek haar aldus werd medegedeeld had zij zich op 18 mei 1972 schriftelijk gewend tot de heer Coppé, het voor administratieve aangelegenheden verantwoordelijke lid van de Commissie. Zij wees daarin op de in de aankondiging gestelde voorwaarden, volgens welke iedere kandidaat die tenminste 48 punten zou hebben behaald op de met het onderzoek beoogde reservelijst moest worden geplaatst. Zij maakte voorts gewag van bepaalde haar geworden inlichtingen — zonder bronvermelding — volgens welke dit totaal naderhand op 53 punten was gesteld. Zij schreef haar afwijzing aan deze wijziging toe en betoogde dat deze achteraf aangebrachte wijziging ontoelaatbaar was en via een beroep op het Hof van Justitie tot nietigverklaring van

de reservelijst zou kunnen leiden. Zij wees er voorts op dat de bijzondere voorwaarden waaronder zij was toegelaten voor haar een „psychologische handicap" hadden betekend en verzocht bij het opmaken van de reservelijst met een en ander rekening te houden.

In zijn brief van 11 juli 1972 antwoordde de heer Coppé dat hij, toen hem op 31 mei de conclusie van de jury was medegedeeld, had kunnen vaststellen dat de bepalingen, in de aankondigingen vermeld, waren nageleefd. Alleen kandidaten die tenminste 48 punten hadden behaald waren geplaatst op de lijsten van geschikte kandidaten, die door de jury's waren opgemaakt; in dit cijfer was geen wijziging gebracht.

II — Procesvoering

Bij op 28 augustus 1972 ter griffie van het Hof ingeschreven introductief request heeft mejuffrouw Campogrande nietigverklaring gevorderd van het vergelijkend onderzoek COM/A/264 — met inbegrip van de aankondiging van dat onderzoek — alsmede van de vergelijkende onderzoeken COM/A/265-268 — met inbegrip van de aankondigingen —. Zij betoogt met name, dat „er met de cijfers is gemanipuleerd"; aanvankelijk zou zij 52 punten hebben behaald, doch deze waardering zou vervolgens in dier voege zijn gewijzgd, dat zij met 47 punten beneden het minimum (48 punten) bleef. Zij acht het beginsel van gelijke behandeling der kandidaten geschonden; pas op 22 maart 1972 heeft men haar schriftelijk van haar toelating tot het examen op de hoogte gesteld, terwijl de andere kandidaten reeds op 10 maart bericht hadden gekregen van de documentatie waaraan zij zich dienden te houden.

Zij maakt er voorts bezwaar tegen dat in de aankondiging van het onderzoek geen leeftijdsgrens is vermeld, terwijl de gang van zaken bij de vijf vergelijkende onderzoeken gezamenlijk discriminerend is geweest: de jury belast met het onderzoek nr. 268 zag veel meer door de vingers dan de andere jury's en vond goed dat de kandidaten zich bedienden van de Engelse taal — die niet tot de officiële talen van de Gemeenschap behoort —. Van de 51 tot het examen toegelaten kandidaten zijn er 28 op de lijst van geschikte kandidaten geplaatst, terwijl deze cijfers voor de vijf onderzoeken gezamenlijk 253 en 75 en voor het onderzoek nr. 264 55 en 17 bedroegen.

In een op 6 oktober 1972 ingediende memorie heeft de Commissie, overeenkomstig artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering, het Hof verzocht zonder behandeling van de zaak ten principale uitspraak te doen inzake de ontvankelijkheid van het beroep — en het niet-ontvankelijk te verklaren —.

Verzoekster heeft in haar op 1 december 1972 ingediende opmerkingen inzake de exceptie van niet-ontvankelijkheid het Hof verzocht de exceptie te verwerpen, althans tegelijk met de zaak ten principale te behandelen. Meer subsidiair vroeg zij het Hof aan verweerster overlegging te gelasten van de circulaires 1462/IX/69—F, 3069/IX 71—F en 2035/IX/72—F en volledig uitleg te verschaffen nopens de gedragslijn, welke zij met betrekking tot niet aan het juiste adres gerichte of niet langs hiërarchieke weg ingediende verzoeken en bezwaarschriften pleegt te volgen.

Op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, heeft het Hof (Tweede Kamer) besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling van de exceptie over te gaan.

De zaak is ter terechtzitting van 22 maart 1973 namens partijen bepleit. De Advocaat-Generaal heeft ter terechtzitting van 5 april 1973 zijn conclusie genomen.

III — Middelen en argumenten van partijen inzake de ontvankelijkheid van het beroep

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

Verweerster, incidenteel verzoekster, betoogt dat het beroep niet-ontvankelijk is, omdat niet is voldaan aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden van artikel 91 van het Statuut van de ambtenaren (zoals gewijzigd bij 's Raads verordening nr. 1473/72 — in werking getreden juli 1972). Volgens het tweede lid van artikel 91 (nieuw) is de ontvankelijkheid van een beroep op het Hof van Justitie afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat betrokkene zich langs hiërarchieke weg heeft beklaagd en dat op die klacht een uitdrukkelijk of stilzwijgend besluit tot afwijzing is genomen.

Verzoeksters brief aan de heer Coppé van 18 mei 1972 is echter noch formeel noch materieel een klacht in de zin van artikel 90 (zoals dat destijds luidde).

Wat de *vorm* betreft: de brief is niet langs hiërarchieke weg ingediend en er blijkt niet uit, dat betrokkene zich op artikel 90 wilde beroepen.

Inhoudelijk behelste de brief geen klacht in de zin van artikel 90. Zij was niet gericht tegen een besluit — en kon dat niet zijn omdat het jurybesluit er toen nog niet was —. Verzoekster vraagt de heer Coppé slechts persoonlijk stappen bij de jury te ondernemen voordat deze haar werkzaamheden zou hebben beëindigd, om het daarheen te leiden dat verzoekster op de door de jury vast te stellen lijst van geschikte kandidaten zou worden geplaatst.

De brief mag dus niet alleen niet als een klacht in de zin van artikel 90 worden beschouwd; men kan zelfs betwijfelen of zij wel een verzoek in de zin van dit artikel behelst: de volkomen ongeoorloofde strekking van de brief en de volledige niet-inachtneming der vormvoorschriften doen veeleer denken aan een zuiver particulier verzoek om persoonlijke tussenkomst.

Het beroep moet dus niet-ontvankelijk worden verklaard.

Verzoekster, incidenteel verweerster, antwoordt op de *formele* bezwaren der Commissie dat een administratief beroep volgens artikel 90 geen solemnele handeling is, waarvoor als wezenlijk te beschouwen vormvoorschriften zouden gelden welker niet-nakoming het beroep niet-ontvankelijk zou maken. De heer Coppé heeft bovendien in zijn antwoordbrief van 11 juli 1972 van niet-ontvankelijkheid van het administratief beroep niet gerept.

Wat de *materiële* zijde betreft: verzoekster meent dat zij door in haar brief te protesteren tegen „een achteraf in de voorwaarden van het onderzoek aangebrachte wijziging" en uitdrukkelijk de mogelijkheid van nietigverklaring van de reservelijst via een bij het Hof aanhangig gemaakt beroep te berde te brengen, duidelijk de rechtmatigheid der gevolgde procedure heeft aangevochten. Zij wijst er voorts op dat de heer Coppé, toen hij haar op 11 juli 1972 antwoordde, over alle daartoe nodige gegevens de beschikking had.

Verzoekster verbaast zich erover dat men haar beroep op de heer Coppé als een particulier verzoek zou kunnen uitleggen. Een verzoek of klacht, de rechtspositie van een ambtenaar betreffende, door hem (qualitate qua) tot een gezagsorgaan (qualitate qua) gericht, is een beroep en niet een particulier verzoek.

Verzoekster wijst erop dat zij de heer Coppé nimmer heeft gevraagd zich in te laten met de werkzaamheden van de jury die, wat de vaststelling van de lijst van geschikte kandidaten betreft, op 15 mei 1972 ofwel drie dagen voor haar brief van 18 mei 1972 waren beëindigd.

Zij betoogt voorts dat wanneer haar brief van 18 mei 1972 als een klacht is te beschouwen, het op 11 juli met zoveel woorden gegeven antwoord beroep in rechte mogelijk heeft gemaakt en dat indien de brief slechts een eenvoudig verzoek zou behelzen *(quod non),* dit verzoek op 11 juli zou zijn beantwoord, dat wil zeggen vóór publikatie van verordening nr. 1473/72 (16 juli). Verzoekster ziet logischerwijze niet in dat wanneer een beroep in rechte tot 16 juli 1972 had kunnen worden ingediend, voor een klacht de termijn van drie maanden van

artikel 90, lid 2 (nieuw), van het Statuut zou gelden. Een klacht was trouwens zinloos omdat de heer Coppé in zijn brief van 11 juli 1972 er kennelijk op grond van 's Hofs arrest van 14 juni 1972, gewezen in de zaak 44-71 (Jurisprudentie 1972, blz. 427), op heeft gewezen dat de Commissie ten deze niet bevoegd was.

Zich terdege rekenschap gevende van de moeilijkheid waartoe de inwerkingtreding van verordening nr. 1473/72 aanleiding gaf, heeft verzoekster zich tegelijkertijd met het onderhavige beroep tot het Hof gewend èn bij de heer Coppé een klacht — met een afschrift van het beroepschrift — ingediend. Zij koos deze gedragslijn omdat zij — gezien 's Hofs arrest in de zaak 44-71 — niet op de uitspraak inzake de ontvankelijkheid kon vooruitlopen. Zij behield zich daarmede de mogelijkheid voor de zaak andermaal ter zake van dezelfde feiten in rechte aanhangig te maken (men zie zaak 112-73, ingeschreven ter griffie op 22 maart 1973).

Ten aanzien van het Recht

1 Overwegende dat verzoekster bij op 28 augustus 1972 ter griffie ingeschreven request het Hof heeft verzocht een aantal interne vergelijkende onderzoeken, door de Commissie in 1971 uitgeschreven ter voorziening in enige vacatures in de loopbaan A 7/A 6 (administrateur) en dè desbetreffende aankondigingen — nietig te verklaren;

2 Overwegende dat de Commissie, verweerster, een exceptie van niet-ontvankelijkheid heeft opgeworpen, omdat artikel 91 van het Statuut van de ambtenaren niet zou zijn nageleefd;

3 dat in lid 2 van dit artikel, zoals gewijzigd bij verordening nr. 1473/72 van 1 juli 1972, geplaatst in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 16 juli 1972, de ontvankelijkheid van een beroep op het Hof van Justitie afhankelijk is gesteld van de voorwaarde dat betrokkene zich tevoren ter zake van een hem bezwarende handeling tot het tot aanstelling bevoegde gezag heeft gewend met een klacht in de zin van artikel 90, lid 2;

4 Overwegende dat over de ontvankelijkheid moet worden beslist op grondslag van de voorschriften die bij indiening van het beroep golden;

5 dat derhalve allereerst moet worden nagegaan of verzoekster zich tevoren ter zake van een haar bezwarend besluit met klacht tot de Commissie heeft gewend;

6 dat verzoekster te dien aanzien verwijst naar een brief, welke zij op 18 mei 1972 tot het voor administratieve aangelegenheden verantwoordelijke lid der Commissie heeft gericht;

7 dat deze brief volgens verzoekster zelf berustte op bepaalde door haar verkregen inlichtingen, waarvan zij de bron niet vermeldt;

8 dat de uitslag van haar deelneming aan het onderzoek haar evenwel pas op 15 juni — een aantal weken na de verzending van voormelde brief — is medegedeeld;

9 dat bedoelde brief derhalve niet kan worden beschouwd als een klacht tegen een verzoekster bezwarend besluit;

10 dat het beroep derhalve niet-ontvankelijk is in de zin van artikel 91, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren;

Ten aanzien van de kosten

11 Overwegende dat verzoekster in het ongelijk is gesteld;

12 dat volgens artikel 69, lid 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen;

13 dat evenwel volgens artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering de kosten, door de instellingen wegens door de personeelsleden der Gemeenschappen aanhangig gemaakte beroepen gemaakt, ten laste der instellingen blijven;

Gezien de stukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;
Gehoord de pleidooien van partijen;
Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;
Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie;
Gelet op het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen, met name de artikelen 90 en 91;
Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, met name de artikelen 69, 70 en 91;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

rechtdoende:

1. **verklaart het beroep niet-ontvankelijk,**
2. **verstaat dat elk van beide partijen de eigen kosten zal dragen.**

Pescatore Kutscher Sørensen

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op acht mei negentienhonderddrieënzeventig.

De Griffier

A. Van Houtte

De President van de Tweede Kamer

P. Pescatore

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL H. A. TRABUCCHI VAN 5 APRIL 1973 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Wanneer men volgens de statutaire regeling inzake de bescherming van de rechten en belangen der ambtenaren een rechtsgeding aanhangig wil maken, moet thans eerst aan een bepaalde voorwaarde zijn voldaan, hetgeen bij de toepassing der nieuwe voorschriften wel tot discussies en meningsverschillen moest leiden, vooral met betrekking tot de vraag naar de minimumeisen die moeten worden in-achtgenomen, wil bedoelde voorwaarde als vervuld worden beschouwd.

Naar de huidige stand van het debat betreffende de ontvankelijkheid van het introductief request hebt U in de onderhavige zaak kennis te nemen van een typisch geval dat, tot oplossing gebracht, stellig een belangrijk precedent zal opleveren wanneer duidelijkheid moet worden geschapen inzake de problemen verband houdende met voormelde aan het administratief beroep gestelde voorwaarde, waarvan volgens artikel 91 van het Statuut van de ambtenaren (zoals dat na 's Raads verordening nr. 1473/72 van 30 juni 1972 is komen te luiden) de ontvankelijkheid van het beroep op het Hof van Justitie afhangt.

Overigens: partijen hebben bij Uw uitspraak dienaangaande maar een betrekkelijk belang: waar de ontvankelijkheid van het vrijwel gelijkluidende nieuwe beroep dat verzoekster op 22 maart jl. heeft ingediend (zaak 112-73) — en waaraan een volgens de voorschriften ingediende klacht schijnt te zijn voorafgegaan — geen twijfel lijdt, kan men zich

1 — Vertaald uit het Italiaans.